

Diplomàtica

Codi: 100328

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500501 Història	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Jesús Alturo Perucho

Correu electrònic: Jesus.Alturo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver cursat prèviament l'assignatura de Paleografia.

Objectius

Ensenyar als estudiants a diferenciar entre documents originals i còpies, autèntics i falsos o interpolats. Ensenyar com es confecciona un diplomatar amb exercicis sobre la reducció del còmput cronològic antic a l'actual. Ensenyar a redactar els registres o resums essencials del contingut dels documents, i a preparar l'edició crítica dels documents.

Competències

- Història
- Dominar els principals mètodes i tècniques propis de la diplomàtica
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Resultats d'aprenentatge

1. Aprendre de manera autònoma.
2. Diferenciar críticament un diploma autèntic d'un altre de fals o interpolat.
3. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
4. Reduir al nostre calendari actual els còmput cronològics d'època antiga i medieval.
5. Registar, és a dir, resumir el contingut dels diplomes i alhora ser competent en la seva edició crítica.

Continguts

1. Definició i objectius bàsics de la Diplomàtica.
2. Concepte de diploma o document.
3. Els documents autèntics, falsos i interpolats.
4. Documents originals i còpies. Els registres i els cartorals.
5. Diversos sistemes de cronologia antiga i reducció al còmput actual.
6. Diversos tipus de registres i la seva problemàtica.
7. L'edició diplomàtica, paleogràfica, interpretativa i crítica.
8. Presentació de l'aparat heurístic i elaboració de l'aparat crític.
9. Confecció d'un diplomatar.
10. Problemàtica dels índexs en els diplomataris. L'adaptació dels noms propis antics a les llengües actuals.

Metodologia

L'assignatura tindrà una orientació essencialment pràctica. Tots els aspectes teòrics s'aplicaran en exercicis pràctics a classe en base a l'estudi de facsímils de documents originals. Els estudiants hauran de fer també pràctiques externes en un arxiu amb documentació original per tal d'editar un nombre reduït de diplomes sota la supervisió del professor. Es tindrà en compte la participació activa en les classes.

Activitats dirigides: classes teòriques, presentació pública de treballs, seminaris de discussió de textos, estudi i discussió de fonts documentals.

Activitats supervisades: tutories i realització d'exercicis pautats d'aprenentatge (individuals o en grups reduïts).

Activitats autònomes: cerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs, estudi.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Concepte i objectius de la Diplomàtica	20	0,8	1, 2
Confecció d'un diplomatar	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5
Cronologia antiga i reducció al còmput actual	20	0,8	4
L'adaptació dels noms propis antics a les llengües actuals	20	0,8	3, 5
Tipus: Supervisades			
Edició d'un breu conjunt de diplomes	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Treball de l'assignatura	50	2	1, 2, 3, 4, 5

Avaluació

L'avaluació es realitzarà a partir de l'activitat a classe (10%), de la qualitat del treball final presentat (40%) i d'un examen final (50%).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final (1:30 h.)	50%	0	0	2, 4, 5
Participació activa a classe	10%	0	0	2, 4, 5
Treball de l'assignatura: edició d'un breu conjunt de diplomes	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

Alturo, Jesús. *Chartae Latinae Antiquiores. Part CXII: Spain I*. With the assistance of T. Alaix. Dietikon-Zürich: Urs Graf Verlag, 2017. 128 p. [Enllaç al catàleg de la UAB](#).

Alturo, Jesús. *Chartae Latinae Antiquiores. Part CXIII: Spain II*. With the assistance of T. Alaix. Dietikon-Zürich: Urs Graf Verlag, 2017. 136 p. [Enllaç al catàleg de la UAB](#).

Bresslau, Harry. *Manuale di diplomatica per la Germania e l'Italia*. Trad. di Anna Maria Voci-Roth. Rome: Ministero per i beni culturali e ambientali, Ufficio centrale per i beni archivistici, 1998. 1423 p. (Pubblicazioni degli archivi di Stato. Sussidi; 10). [Enllaç al catàleg de la UAB](#).

Cappelli, Adriano. *Cronologia, cronografia e calendario perpetuo dal principio dell'era cristiana ai nostri giorni*. 3za ed. Milano: Ulrico Hoepli, 1969. 602 p. (Manuali Hoepli). [Enllaç al catàleg de la UAB](#).

Giry, Arthur. *Manuel de Diplomatique: diplômes et chartes: chronologie technique: éléments critiques et parties constitutives de la teneur des chartes: les Chancelleries: les actes privés*. Genève: Slatkine Reprints, 1975. 944 p. [Enllaç al catàleg de la UAB](#).

Guyotjeannin, Olivier; Pycke, Jacques; Tock, Benoît-Michel. *Diplomatique médiévale*. 3e éd. augmentée. Turnhout: Brepols, 1993. 486 p. (L'atelier du médiéviste; 2). Enllaç al catàleg de la UAB. [Enllaç al catàleg de la UAB](#).

Els estudiants seran també dirigits a recursos en línia, en particular a la consulta de diplomes digitalitzats disponibles, per exemple, a la Biblioteca de Catalunya, a l'Arxiu Nacional de Catalunya i altres arxius catalans amb els quals el Seminari de Paleografia, Diplomàtica i Codicologia té signat un conveni de col·laboració